

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

Relacyá tranfakcyi, po zakoń-
czonym *Conclave*.

z Rzymu d. 12. Jul. Po obiedzie ko-
ło godziny 20. Oycu S. od Kárdyna-
łów JchMćiów *semipublice* w przerzecz-
ney Káplicy Sixtyńskicy weneracyą od-
dawano, *ex quo* dwá pierwsi Dyákono-
wie Mucet, Albę, Pás, Stułę, Kápę y In-
fule Biskupią z złotey máteryi zrobio-
ną, ná niego włożywszy, wszyscy Jch
Mć wspomnieni onemu rękę ucałowáli,
y zwyczajnym ściśnieniem ádorowáli.
Potym *Beatissimus* gdy krzyż przynie-
siono y Kápelá Antyfónę, *Eccc Sacer-*
dos Magnus, intonuit, w precedencyi Kár-
dynátów JchMćiów párami idących, w
Assystencyi Gubernátora Rzymskiego,
JchMćiów Protektorów, Pospólstwá
Rzymskiego, Póstaw od róźnych Dwor-
ów, tudzież wielu postronnych y Rzym-
skich Szlachty y warty Szwáycárskicy,
w lektyce do Kościoła S. Piotrá zanie-
siono, do kąd się dla wielkiego zgromá-
dzenia ludu z ktorego káždy chciał być
bliższym do obáczenia y dla ktorego ák-

klámacyi y kongratulacyi, Kápli Pi-
piezkicy nie było sychać, ledwo że tak
Oćiec S. y ci co w Assystencyi Jego by-
li wćisnąć nie mogli. Zámiościzy z wiel-
ką trudnością Oycá S. do Wielkiego
Oltarzá, lokowano Go *in mensa Altaris*,
á Kárdynał *Pignatelli* Dżickán zaśpie-
wał *Te DEVM laudamus, tandem* trze-
cią y publiczną ádoracyą oddáno Oycu
S. wyżej wyrażonym sposóbec. Po
niey tenże Kárdynał Dżickán zwyczaj-
ną mowil Modlitwę á Oćiec S. zsta-
piwszy z mieyscá, ná którym siedziál, cá-
łemu zgromádeniu dáł dawno požádaną
Benedykcyą. Po tych ceremoniách Oy-
cá S. w lektyce do Wátykańu *in comi-*
tatu liezney Szlachty zanieśiono, gdzie
Mu tuteezni y postronni Ministrowie
kongratulacye oddawali. Wieczorem
ná Zámku S. *Angeli* z ármát bito, y
po wszystkich Páłacách JchMćiów Kár-
dynátów, Ablegátów, Ministrów postron-
nych, Xiążąt y Prálatów rzeszila widziá-
no illuminacyą. Toż po kámiennicach
Kláśtorách, náwet y po szpitalách, oso-
bliwie po tych, którym *anterius* był Pro-
tektorem, *videbatur*.

D.

D. 13. *eiusdem* przed obiadem u Oycy S. Pignatelli Dziekan y Barberini Poddziekan Kárdynałowie mieli audyencyę. Potym *Beatissimus* pewną skrzyżnię z Zamku S. Angeli z Tiarami Pápiezkiemi y innemi Apparatami sobie przynieść kazał, Kárdynał *Costia* w Pałacu Watykańskim do tych czas chory *decumbit*, ná pedágrę. Wieczorem znówu illuminacyą y strzelánie z ármat powtorzono.

D. 14. *Eiusdem* Oćiec S. różne wákanse, ktorých konnotacyi iczszce niemáisz, inż porozdáwał. Dziś potrzebie illuminacyą y strzelánie z ármat *repe-tebatur*.

D. 15. *1ul.* Oćiec S. dwóch Kárdynałow *Pignatello* y *Barberiniego* iáko zwyczajnie przed Koronacyą do siebie wokował, y między ubogich ná dziedzińcu *Belvedere* 4. tysiące sztukow rozdáć kazał, z rácyi, że *in crastinum die* 16. *pref.* Koronacyą má *subsequi*. Dziś także Pretendent Angielski y Kárdynał *Salviati* u Oycy S. byli, á Kárdynałom *Buoncompagni*emu, y *Ottoboni*emu, dáł audiencyą: toż obiecał *exequi* porządkiem y innym.

D. 16. *eiusdem* Wárta szwajcarská zaráz po wschodzie słońca przy Kościele S. Piotra w piękney stánciá páradzie, drugie zaś kompanie *wzdłuż suo ordine comparebant*. Tam Oćiec S. o godzinie 11. podług zegáru Włoskiego z rana, stánawszy w sukniách białych y w zwyczajnym kápeliuszku *in Comitatu* prawie nie zliczoncy Szláchty y domowych swoich, poszedł do Westyárni, gdzie go cáte S. Collegium oczekiwało, á suknie Pápiezkie pod baldachinem przygotowi leżały. Przyszedszy ná to miejsce, dwáy Dyákonowie y subdyákonowie ná niego Albę, Stufę, Pás y Kápę białą, á Arcybiskup *Amazyr* JMé X. *Gambarucci* Insulę náglówę iáko pierwszy *Ceremoniarum Magister* włożywszy, po-

szli zá Subdyákonámi krzyż noszącemi do Kościoła S. Piotra *in praecedentia* Kápelánów, 4. Korony y 3. Pápiezkie Insuły trzymájący, po nich zaś ci co Horb Pápiezki noszą, *Fiscalis*, Pátronowie Konfystorscy, *Intimi Camerarij*, Szláchta, *Clerici Camerae*, *Auditores Rotae*, Subdyákonowie y inni Officyálistowie párami w zwyżáynym hábićie *sequebantur*. Zaráz po krzyżu w Insulách ássystuácy Pátryárchowie y Arcybiskupi, po nich zaś Kárdynałowie JchMé szli swoim porządkiem; *tandem* Posłowie Miást Oycu S. podległych, *Proteflores Populi Romani*, y JMé P. Gubernátor Rzymiski. Ná oštátek sam Oćiec S. międy dwómá Dyákonámi, koniec Kápy trzymájącemi, á dwáy zaś Protonotarij *intánne* trzymáli. Kurs ten z obudwoch stron Szwajcarská Wártą y Káwaleryą był obtoczony, w tym porządku zaprowadzono Oycá S. do Sáli Hercogowskiej, tam nieco ná bárdzo bogárym usiádszy krzesze y od 12. posługáczow swoich do Kościoła S. Piotra zániesiony, y tam dopiero Stolicę Apostolská osiádl, á Dyákonowie ássystuácy po bokách stáneli. Tu Kárdynał Archipresbiter micyská tego, w krotkiej Przemowie uprászáł, áby z Kápitulą swoią *ad osentum Pedum* był przypuszczony. Co gdy mu pozwolono y skończono, Oćiec S. wsiádszy dolektyki, zániesiono go do Kościoła przed Ołtarz SS. *Sacramenti*, z támtąd po edpráwionym Nábożeń: do Káplicy S. Grzegorza przeniesiony. Tá znówu przyklękáwszy z Insulą ná głowie y zwyżáyne pácierze odpráwiwszy wszedł ná Tron *cosue* wytáwiony. Tam w przytomności Kárdynałow obok stójących y innych, Protektorowie pospolitwá Rzymskiego stánawszy po stopniách Tronu, Oćiec S. odebrał od Kárdynałow, Pátryárchow, Arcybiskupow, Biskupow y Spowiedników S. Piotra Obedencyą *Con-tinuatío in posterum*.

z Hiszpanii.

z Casalba d. 18. Iul. Krolestwo Ich Mé będąc przy tureczney ácryi zdrowi, niżeli poinszych mieyscach, rezolwowali się tu jeszcze czas naciąki rezydować, dla czego *supponitur*, iż do Portu *S. Mariae* nie wyjadą. Minister Angielski IMé Pan *Keen* miał wczoráy partykularną u Krolá IMéi áudycyę, na ktorcy referował, iż Angielská milicyá do Tránsportu *Dos Carlos* do Włoch destynowana, już iost ambárkowana, czekając tylko na wiatr faworyzujący, z czego Krolowá leyMé bárdzo ućieszoná, ile że iost nádziciá, iż konjunktury teráz-mieysze w przedc wczmą skutek, iákoż y z nászcy strony z wśádzieniem milicyi nie záyypiaią, ówśem się iáko náypitaicy stáraią, áby tę wypráwę skończyć, iednákie jeszcze czátu cokolwiek przeýdzieć, niżeli dotego przyśtápią, ponieważ Woienne ámunicye y prowianty, ktore z sobá wieść máią bárdzo są znáczne, do tego y 40. tysięcy luda do tegoż transportu już destynowano. Flotillá násza 30. Millionámi *Pezzo* álbó tálerow złotá, siebrá y innych dla Krolá IMéi y Kupcow rzeczy *valoris* áádowná, codziennie z nowcy Hiszpanii w *Cadix* *peratur*.

z Fráncyi.

z Compiègne d. 3. Aug. Poniewáż się tu wielká *quantitas* Ieleniow znáyduie, więc Krol IMé nie wypowiedziáne słowami onych, má ákontentowanie, ile że przed tygodniem nápadł wielkiego siwego zá ktorym cáły dzień goniąc, ubić nie mógł; o ktorym to Ieleniu stárzy strzelcy powiádaią, że tegoż jeszcze zá czásów s.p. Ludwiká XIV. widziáno y zá pewne twierdzą, że tenże Ieleń kilká set lát stáry być musi, upewniaią przytym, że taki Ieleń dla bystrego biegu swego zgoniony być nie moze, ále go ścieciami upátżyć potrzebá. Temi

dniami iednákie Krol JMé trzech ubić, między ktoremi ieden także, podziwianá był godny dla wielkości iego. Tego Krol IMé do *Wersalu* dla Krolowy leyMéi *propter raritatem* zawiész kázá. Ministrowie tak Alliantow *Sewiljskich*, iáko y nási codziennie zásiádaią na konferencyách y duzo prácuia, áby respektem interessu Włoskiego do ruptury nie przyśzło. *Supponitur* że Krol IMé *pro 24. praef.* do *Wersalu* wybiczy, gdzie *Festum S. Ludowici* Imienin swoich celebrować bęzie.

z Paryżá d. 3. Aug. Krolowá leyMé dnia onegdáyźszego w *Trianon* niedaleko *Wersalu* wielki dáła tráktament, na ktory Xiążęta Xiężniczki y inne *distinctionis* stárus Osoby záprosić kázá. Ministrowie Hiszpáncy często się do *Cópiegne* przecieýdziają, iáko y Kuryerowie z *Casalba* liczno przebiegaia, lubo się zás Cesarz IMé w Włoszech w szelkiey ná przywiećie Alliantow *Sewiljskich* Woytká znáyduie gotowości, y milicyá Hiszpánská już ámbarkowáć się poczeła, iednákie wielu są tego zdánia, że w *Compiègne* taki wynáyda sposób, áby do Ruptury nie przyśzło, oczym czas przyśły *edocetib.*

z Anglii.

z Londynn d. 3. Aug. W przeszłą sobotę po w prowadzeniu dwoch Regimentow, iáko to *de Kirck* y *de Grave* ná Okręty, Flotá násza już zagle podniosła, ktorá pod konwoiem 3. Woiennych Okrętow, *P. Avis*, *le Kinsale* y *le Succes* názwanych, wypráwioná z ordynánssem, áby przy *S. Helena*, ná drugi Regiment *de Tirawly* u Portu *Plymouth* swoy áádunek biorájący poczeká. Kompaniá nászę Turecká *Commerciorum*, tá poćieszná doszła wiadomóść, iż dwá Okręty, imieniem *P. Asie* y *le Dauphin*, bárdzo bogáto áádowne z *Smirna* do Portu *Douvet* szczegáliwie przybyły. To wiel-

wielkie handlowne Miasto *Smirna* leży w Azji w Prowincyi *Natolij* pod władzą Turceją będące y do którego znaczna prowadzone bywają handleg. Włosi & w *spacie* Weneccyáni nazywają je *Commercium do Levante*: my zaś y Holendrzy *Commerciu de Smirna*. A ponieważ nasze y Hollenderskie Okręty przez *Fretum Herculeū*, przy Gibraltarze, będącym, a *Strassálbo* ulicą nazywane, tamtędy biegać muszą: Więc też często w Gázetách *Saxraffen-fabrer* albo Zeglárze ulicznicy czytamy. Kápitan Gállioty, *Wilhelm* y *Maria* tak nazywane y Gráffa de *Chesterfield* do Hollándyi *transportare* mający, już pogotowiu stoi.

z Dánii.

z *Kopenhagi* d. 6. Aug. Po odieździe Krola JMéi do Holstynnu wszystko u nas spokojno, którego iak náypredszego powrotu y utęsknieniem czekamy, Krolewicz zaś JMé tu w koło leżących Zámkach dywertuie się, często jednak Prezencyą swoję cieszy. Minister Moskiewski JMé P. *Beßuseff in Honorem* Cárowy IeyMéi ná wielki Festyn, *pro d. 20. prest.* naznaczony, osobliwe czyni *paratoria*. O Krolu JMéi mamy tę wiadomość że się ieszcze w *Szlezwiaku* zabawi, chcąc tam ná Doktora z Berliná JMé P. *Stalen* zázczekać, po którego przybyciu nieco lekárstw zażywać zamysła, zázczym o iego wyieździe, nic pewnego ieszcze niemáisz.

z Swecyi.

z *Sztokholmu* d. 1. Aug. Przeszłemi dniami Krol IMé do Zámku *Königsor* 18. mil z tąd leżącego, wyjechał, gdzie się gorom mineralnym przy mieście *Arboga*, milę od pomienionego Zámku będącym przypátrzył. A że w spomnionego góry do niemátey przyszyły perfekcyi y już Krol IMé przeszłego roku znaczny z nich widział pożytek, więc dwátysiące tálcrow tymże gornikom wyliczyć kazał.

z Moskwy.

z *Stolicy* d. 25. Iul. Cárowa IeyMé ieszcze dotąd z Zámku *Wschow* do *Ismaelowa* niepowróciłá, do której Ministrowie interessa tak nasze iako y Cudzozińskie, in *Consilio* ułożone *ad ratificandum* odyláią. Przed kilką dniami Kupcy nási tak z Persyi iako y z Chin wielką kwotę towarow odebráwszy, mają nádzicie, że Handel do znaczney przyidzie pory ile kiedy też towary lepszą ceną dáć mogą, niżeli Holendrzy, iakoż już in *eum finem* Posel Cesarzski Gráff de *Wratysław* z Dyrektorami Kompánii Handlowney traktował, ieczeliby te towary mniejszym kosztem rázcy w Pánstwie dziedziczne Cesarza JMéi niżeli z Anglii y Hollándji w prowadzone być nie mogły. Posel Hiszpáński Xzē de *Liria* upewnił Gráffa d' *Oslerman*, iż choćiáż by Pryncypál iego miał z Cesarzem IegoMéią przyiść do Raptury, iednakże rezolwował się z Dworem nászym w dobrej zostáwać kointelligencyi y Tráktaty względem handlu *stricto* dotrzymać. Interes zaś ich naybárdziey ná tym záwisi, áby *Materiałia* do budowania Okrętow w Pánstwie nászym mniejszym kosztem, niż w Hollándyi, kupione być mogły.

z Niemiec.

z *Wiednia* d. 12. Aug. Cesarz IMé ieszcze w Zámku *Favorito* rezydujący, codziennie tak *Consiliū* iako y publicznie odpráwia audyencye. A lubo wśyszko sekretnie *tractatur*, iż niemożná doćcie náco tak częstę bywają konferencye, iednakże to pewná, że Cesarz JMé odzworakiey do tąd nieustępuie Aliáncyi y Tráktaty Sewillijskie, między sobą postanowione, *nullitatis* być dekláruie, dláczego propozycye od Aliántow Sewillijskich od kilku dni tu *denovo* przysłane, nieprzyięto.